

SYLABUS PRZEDMIOTU
Część B – NAUCZYCIELE AKADEMICKY
Rok akademicki 2022/2023

NAZWA PRZEDMIOTU	Antropologia kultury									
NAZWA MODUŁU	TEORIA I HISTORIA KULTURY									
KIERUNEK STUDIÓW WYDZIAŁ	AKTORSTWO AKTORSKI AST KRAKÓW									
PROWADZĄCY (imię i nazwisko, stopień, tytuł)	Dr hab. Krzysztof Bielawski, prof. UJ									
STATUS PRZEDMIOTU (właściwie zakreślić)	~~kierunkowy/ogólny obowiązkowy~~ /do wyboru									
JĘZYK WYKŁADOWY	polski									
ORGANIZACJA ZAJĘĆ SPOSÓB KSZTAŁCENIA (właściwie zaznaczyć)	☐ zajęcia prowadzone stacjonarnie ☐ zajęcia prowadzone hybrydowo ☐ zajęcia prowadzone w formie zdalnej ☐ zajęcia prowadzone z wspierającym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość									
ROK	I		II		III		IV		V	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LICZBA PUNKTÓW ECTS				4						
LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH z udziałem nauczyciela, wynikających z planu studiów				30						
SZACUNKOWA ILOŚĆ GODZIN POZOSTAŁYCH - konsultacje oraz praca własna studenta	15									
METODY DYDAKTYCZNE (zostawić właściwe)	wykład, wykład problemowy, wykład konwersacyjny , ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektowa, dyskusja dydaktyczna, konwersatorium, seminarium , inne									
SPOSÓB ZALICZENIA (zostawić właściwe)	EK - egzamin komisyjny, E - egzamin, ZN - zaliczenie notą , ZAL - zaliczenie bez noty E-EK – egzamin komisyjny z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-E – egzamin z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-ZN – zaliczenie notą z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-ZAL – zaliczenie z użyciem metod i technik kształcenia na odległość.									
FORMA ZALICZENIA – metoda weryfikacji zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się - z uwzględnieniem sposobu organizacji zajęć (zostawić właściwe) zasady e-oceny	praca artystyczna w formie publicznej prezentacji, egzamin ustny, pisemna praca zaliczeniowa, zaliczenie ustne/kolokwium , wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie projektu, wykonanie określonej pracy praktycznej, prezentacja, przegląd, film, prezentacja internetowa w czasie rzeczywistym, inne									

<p>TREŚCI MERYTORYCZNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ogólne wprowadzenie do badań antropologicznych w kontekście historii teatru europejskiego; - antropologia kultury / antropologia teatru / antropologia teatralna; - antropologiczny sens i ewolucja pojęć kluczowych: teatr, dramat, tragedia, komedia; - podstawy historii teatru z perspektywy antropologicznej; - religijny i rytualno-kultowy kontekst teatru; - teatr grecki: wprowadzenie i problem genezy: koncepcje rytualistyczne i nierytualistyczne, realia teatralne Grecji klasycznej, funkcja maski; - wprowadzenie do religioznawstwa antycznego; podstawowe cechy religii antycznej Grecji; podstawowa grecka terminologia religijna, mit i kult, modlitwa i ofiara w religii greckiej i w teatrze greckim, typy ofiar greckich; - kulty misteryjne (eleuzyńskie, orfickie, dionizyjskie) – struktura, cele, przebieg i teologia, performatyka w perspektywie badań nad teatrem, kulty misteryjne a dramat; - postaci, wcielenia i epifanie Dionizosa; Dionizos w religii kreteńskiej, orfizmie i dramacie, Dionizos teatru, Dionizos jako model antropologiczny; - dyskusje seminaryjne nad wybranymi tekstami antropologicznymi (van Gannep, V. Turner, G. Murray, W. Burkert, J. Frazer, R. Girard). <p>EFEKTY KSZTAŁCENIA: W ZAKRESIE WIEDZY:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie i zrozumienie podstawowych pojęć antropologicznych w perspektywie agonistyki i performatyki kultowej, rytualnej i teatralnej; przyswojenie podstawowych tekstów naukowych analizujących powyższe zjawiska i terminy; poznanie najważniejszych teorii genezy teatru w perspektywie antropologii kulturowej. <p>W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobycie umiejętności samodzielnej kwerendy, lektury i krytycznej analizy teoretycznych tekstów humanistyczno-naukowych w dziedzinie antropologii kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu kultury antycznej Grecji okresów archaicznego i klasycznego oraz ich recepcji w nowożytności. <p>W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie umiejętności prowadzenia merytorycznej debaty naukowej w zakresie przedmiotu zajęć, uważnej i merytorycznej krytyki stanowisk i stawiania naukowych pytań otwierających nowe perspektywy badawcze.
<p>LITERATURA SZCZEGÓŁOWA</p>	<p>W. Burkert, <i>Starożytne kulty misteryjne</i>, przekł. K. Bielawski, Bydgoszcz 2001.</p> <p>L. Kolankiewicz, <i>Samba z bogami. Opowieść antropologiczna</i>, 1995 (wydanie 3 zmienione, 2016).</p> <p>O. Taplin, <i>Tragedia grecka w działaniu</i>, przekł. A. Wojtasik, 2004.</p> <p>E. Barba, <i>Canoe z papieru. Traktat o Antropologii Teatru</i>, przeł. Leszek Kolankiewicz i Dagmara Wiergowska-Janke, red. wyd. polskiego Leszek Kolankiewicz, Wrocław 2007.</p> <p>M. Budzowska, <i>Sceniczne metamorfozy mitu. Teatr polski XXI wieku w perspektywie kulturowej</i>, Łódź 2018.</p> <p>W. Lengauer, <i>Dionizos. Trzy eseje</i>, Kraków 2020.</p> <p>W. Dudzik, <i>Maska w kulturze współczesnej Europy. Teorie i praktyki</i>, Warszawa 2021.</p> <p>K. Kułakowska, <i>Błażnice. Kobiety kontrkultury teatralnej w Polsce</i>, Warszawa 2017.</p> <p>E. Dodds, <i>Grecy i irracjonalność</i>, przekł. J. Partyka, Bydgoszcz.</p> <p>J. Kott, <i>Zjadanie bogów. Szkice o tragedii greckiej</i>, Kraków 1986.</p> <p><i>Antropologia antyku greckiego</i>, red. W. Lengauer, L. Trzcionkowski, Warszawa 2011.</p>

Antropologia widowisk, red. L. Kolankiewicz, Warszawa 2010.

ZAKŁADANE DLA PRZEDMIOTU EFEKTY UCZENIA SIĘ

odnoszące się do efektów modułowych (część A sylabusu) i kierunkowych :

Symbol efektów dla kierunku	po ukończeniu studiów na kierunku AKTORSTWO	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
WIEDZA: absolwent/absolwentka - zna i rozumie			
w zakresie wiedzy o realizacji prac artystycznych			
KA_W01	poprzez indywidualną pracę i poszukiwania osiąga gruntowną znajomość repertuaru związanego z kierunkiem i specjalnością w perspektywie porównawczej	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
KA_W02	posiada wiedzę z zakresu środków warsztatowych w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych w obszarze sztuki teatralnej i filmowej oraz pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_W	P7S_WG
KA_W03	zna style gry aktorskiej i formy ruchowej interpretacji (w tym najnowsze techniki i narzędzia stosowane przez wybitnych twórców)	P7U_W	P7S_WG
W zakresie rozumienia kontekstu dyscyplin artystycznych			
KA_W04	posiada świadomość funkcji społecznej, ideowej i estetycznej kreowanej postaci	P7U_W	P7S_WK P7S_WG
KA_W05	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju	P7U_W	P7S_WG
KA_W06	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii teatru i filmu oraz wybranych gatunkach sztuk widowiskowych i zna literaturę związaną z tymi zagadnieniami	P7U_W	P7S_WG
KA_W07	dysponuje poszerzoną wiedzą na temat kontekstu historycznego i kulturowego sztuki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia, potrafi samodzielnie rozwijać tę wiedzę w sposób odpowiadający swojej specjalności	P7U_W	P7S_WG PS7_WK
KA_W08	ma orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w teatrze i filmie (w ujęciu całościowym) i jest świadomy/świadoma rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością	P7U_W	P7S_WG
KA_W09	ma wiedzę w zakresie finansowych, marketingowych i prawnych aspektów zawodu aktora/aktorki gwarantującą samodzielne funkcjonowanie na rynku pracy	P7U_W	P7S_WG, P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka - potrafi			
w zakresie ekspresji artystycznej			
KA_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
w zakresie realizacji prac artystycznych			
KA_U02	wykazuje umiejętność rozumienia specyfiki różnych form dramatycznych oraz istoty konstrukcji scenariusza, samodzielnego oceniania tekstu literackiego i możliwości jego adaptacji dla teatru, filmu i innych pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U03	posiada umiejętność praktycznego wykorzystania walorów interpretacji literackiej poszczególnych scen,	P7U_U	P7S_UW

	dialogów, postaci dramatycznych w kształtowaniu roli aktorskiej		P7S_WG
KA_U04	posiada zdolność rozumienia technologii realizacji teatralnych, telewizyjnych i filmowych oraz pokrewnych gatunków sztuk widowiskowych; stosowania zasad i technik adaptacji utworów literackich i ich przekształcania na różne formy artystyczne	P7U_U	P7S_UW
KA_U05	posiada zdolność kreatywnego myślenia o tekście, a także wypracowywania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej	P7U_U	P7S_UW P7S_WK
KA_U06	posiada wyspecjalizowane umiejętności w aspekcie rzemieślniczym i twórczym związane z kierunkiem studiów	P7U_U	P7S_UW
KA_U07	jest przygotowany/przygotowana do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i zdolny/zdolna do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach	P7U_U	P7S_UO P7S_UK PS7_KR
w zakresie umiejętności warsztatowych			
KA_U08	posiada umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U09	posiada świadomość emisji głosu poprzez koordynację pracy mięśni oddechowych, narządu głosu i rezonatorów	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U10	posiada umiejętność mówienia wierszem opartą na znajomości wszystkich elementów formalnych konstruujących wiersz (wiersz sylabiczny, numeryczny, sylabotonika i tonika wiersza, wiersz wolny, nieregularny, wiersz współczesny); emocjonalne elementy interpretacji powinny być oparte na znajomości i wykorzystaniu cech konstrukcji słownego zapisu; dyscyplina techniczna wiersza (frazy, średniówki, przerzutnie, itp.)	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U11	posiada umiejętności w zakresie plastyki ruchu oraz świadomość ciała w przestrzeni jako nośnika emocji	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U12	posiada umiejętność samodzielnej analizy tekstu literackiego oraz wytwarzania i zapamiętywania określonych stanów emocjonalnych poprzez logiczne i konsekwentne działanie słowem i ekspresją ciała	P7U_U	P7S_UW P7S_WK P7S_UU
KA_U13	posiada umiejętność wykonania indywidualnej lub zbiorowej formy wokalne	P7U_U	P7S_UW
KA_U14	posiada umiejętność słuchowej interpretacji zjawisk dźwiękowych, zna podstawy ich zapisu, rozróżnia dyktaty melodyjno-rytmiczne, dokonuje analizy przebiegu harmonicznego	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U15	zna techniki warsztatowe, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia powinien/powinna rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
W zakresie umiejętności werbalnych			
KA_U16	posiada umiejętność świadomego posługiwania się aparatem mowy w każdej przestrzeni przeznaczonej do realizacji dzieła artystycznego, świadomego posługiwania się oddechem w budowaniu frazy, wrażliwość na rozszerzenie przestrzeni dźwiękowej dla wzbogacenia intonacji, elastyczności w posługiwaniu się środkami ekspresji, barwy, tempa, rytmu i dynamiki (harmonijne łączenie mowy z innymi środkami ekspresji aktorskiej)	P7U_U	P7S_UW

KA_U17	posiada umiejętności tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie ustnej i pisemnej na tematy związane z ich specjalnością, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł	P7U_U	P7S_UK
KA_U18	potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w dziedzinie sztuki	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U19	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7U_U	P7S_UK
KA_U20	potrafi dyskutować na temat specjalistycznych zagadnień sztuk filmowych i teatralnych oraz prowadzić debatę w zróżnicowanym środowisku z zachowaniem szacunku dla wzajemnych poglądów	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_KO
KA_U21	posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_UU
W zakresie publicznych prezentacji			
KA_U22	przyswoił/przyswoiła sobie formy zachowań związane z występami publicznymi podchodząc do nich w sposób wysoce odpowiedzialny, wykazuje umiejętność nawiązania kontaktu z publicznością	P7U_U	P7S_UK P7S_UO
W zakresie umiejętności improwizacyjnych			
KA_U23	posiada umiejętności odejścia od zapisanego tekstu dramatu/scenariusza/partytury działań w drodze improwizacji na rzecz tworzenia własnych form wyrazu	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do			
W zakresie niezależności			
KA_K01	kompetentnego, samodzielnego i świadomego wykorzystania zdobytej wiedzy (także pochodzącej od ekspertów) w obrębie kierunku oraz w ramach innych działań kulturotwórczych, także w warunkach ograniczonego dostępu do potrzebnych informacji	P7U_K	P7S_KR P7S_KO
KA_K02	inicjowania działań artystycznych oraz podejmowania projektów o charakterze interdyscyplinarnym we współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K03	świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym w obrębie sztuk teatralnych i filmowych	P7U_K	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
KA_K04	świadomego zaplanowania swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę, z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w procesie ustawicznego samokształcenia	P7U_U	PS7_KR PS7_UU
KA_K05	przewodzenia negocjacji i koordynowania organizacji przedsięwzięcia także w roli lidera/liderki	P7U_U	PS7_KR P7S_UO
KA_K06	ciągłego rozwoju poprzez samodzielną pracę oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób	P7U_U	PS7_KR P7S_UU P7S_KK P7S_KO
KA_K07	formułowania krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz poddania takiej ocenie przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki	P7U_K	P7S_KK
W zakresie uwarunkowań psychologicznych			
KA_K08	wykorzystywania mechanizmów psychologicznych wspomagających jego/jej działania w obrębie twórczości własnej i bezpiecznego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO

W zakresie komunikacji społecznej			
KA_K09	funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej aktora/aktorki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K10	prezentowania skomplikowanych i specjalistycznych zadań i treści w przystępnej formie, w sposób zrozumiały dla osób niemających doświadczenia w pracy nad projektami artystycznymi, w tym z zastosowaniem technologii informacyjnych	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K11	podjmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

Podpis pedagoga

Podpis dziekana